

Det ringer. Ser att det är min fina vän Lena Nyholm tillika en klippa i vår SPF förening på tråden. Efter några artighetsfraser ställer hon frågan om jag vill skriva på föreningens hemsida om "månadens SPFare". Min självklara fråga var så klart: "Vem ska jag skriva om då?" "Dej själv" svarar hon. Blir tyst av förvåning och första tanken var, vad ska man skriva om? Alla människor har naturligtvis en historia som är värd att uppmärksammas men ska det vara arbete, intressen, upplevelser, drama, familj osv? "Skriv vad Du vill" sa hon så nu skriver jag.....

Jag heter Kristina Appelgren född och uppvuxen på Skarpenbega gård i Å socken här på Vikbolandet, med mina föräldrar och yngst av fyra syskon. Att som barn få leva nära kor, hästar, grisar och höns, se djur födas och slaktas som en självklar del i livet är inte många förunnat. Åka högst upp på hölaset, hoppa i säden, fånga och dränka råttor. Vilket liv för ett barn. Mamma skötte hemmet och trädgården, pappa höll i verksamheterna utomhus. Båda på ett förträffligt sätt. Enda gången pappa gjorde något inomhus, som jag minns, var att fixa alla drycker till festerna med släkt och vänner, som ständigt pågick och att få igång ljusslingan till julgranen som aldrig fungerade när den skulle sättas upp.

Småskola i Å, klasserna 3-6 i Kuddby och så var det dags för realskolan i Söderköping. Har så många fina minnen från skoltiden, men skolans minne är kanske inte så fina om mej. Av någon anledning hade jag aldrig godkänt i ordning och uppförande. Jag var INTE busigast i klassen kanske bara lite livlig. Som tur var tröstade lärarna alltid mina föräldrar med att jag var en just unge och en bra kamrat. Det hade dom den stora godheten att berätta för mej, sådant växer man med.

Efter realen skulle det gås på husmodersskola, gällde att vara förberedd för ett liv som husmor. Har säkert haft nytta av det, köksarbetet var kul men sömnadslektionerna helt döden. Vem behöver kunna vända på kragar och sy sprund i undertröjor. Det var ju inte på 1800-talet som jag gick där. Tur att det inte var betyg i uppförande och ordning. Nej då det var inget fel men kursplanen lite föråldrad.

Barnsköterskekurs stod närmast på tur för att förbereda sig för vuxenlivet. Den var på Vallahemmet i Linköping. Dit kom spädbarn direkt från BB. En del barn skulle adopteras bort och andra komma hem till sina föräldrar när förhållandena var sådana så dom kunde och orkade ta hand om dem. Det var en fantastisk tid att få bli den som dessa små liv fick sin första anknytning till och så sorgligt att lämna dom till adoption även om vi var medvetna om att det skulle bli så. Även här var det saker som vi elever undrade över. Man hade stryk dagar och då strök vi hårda bomullskläder med smock!!!, vilken vettig människa klär sina bebisar i det? Vi fick också göra en massa konstiga vällingsorter bara för att träna ifall barnen skulle få olika utslag eller magåkommor. Vi elever var ju alla läskunniga och hade utan svårighet lärt oss vad man gör om olika tillstånd uppkommer. Nej här skulle vi stå och koka hit och dit så att en del barn säkert inte fick den välling dom skulle ha. Hoppas alla fått ett friskt och lyckligt liv. Dom måste vara i 60-årsåldern nu.

Ett halvår som aupair i Tyskland blev nästa stopp. Lärarikt att uppleva en ny boendemiljö i ett nytt land och ett nytt språk, med allt vad det innebär.

Så började jag min utbildning till förskollärare på seminariet i Stockholm. Man gick på seminarium på den tiden och läste alla ämnen på heltid. Numera läser man poäng på universitetet och tentar av olika ämnen. Jag är glad att jag hann gå den gamla utbildningen koncentrerad och med ett gäng klasskamrater. När vi examinerats var det så klart meningen att börja jobba med barngrupper men jag kände att jag var den bästa pedagogen någonsin född med alla dessa kunskaper om barn och föräldrar. Insåg också att det 1966 inte kunde stämma med verkligheten så jag kände att det nog var läge att distansera mej från allt psykologtänk och göra något annat ett tag. I mitt fall blev det nästan 3 års vistelse i USA, först 1 år som aupair igen, och sedan blev jag tillfrågad om jag inte kunde ta en tjänst på en förskola. Lät ju fantastiskt men det var tyvärr bara halvtid och lite svårt att leva på. Då

hände något som kanske bara händer i USA. En pappa till ett barn som jag skulle ha i klassen ville att hans dotter skulle ha mej som lärare och erbjöd mej en halvtidstjänst på sjukhuset där han var chef, en fantastisk chans för mej att stanna. Det året delade jag lägenhet med 3 andra tjejer och i slutet av året packade vi lite grejer i några påsar, köpte en folkvagnsbuss och drog iväg på en roadtrip runt i hela landet i 4 månader. Vi besökte alla stater, utom Alaska, där jag varit senare, och upplevde hela detta fantastiska lands natur, kultur och sevärdheter. Man hinner en del på 4 månader. Tror jag kanske sett mer av staterna än av Sverige. Det här var 1969 och vi for in i San Fransisco mitt i flower power tiden i en Volkswagen prydd med blommor. Sålde bilen för 1500 dollar mer än vi gett, sa hej till varandra och startade våra nya liv på var sitt håll. Det är ett fantastiskt land med det bästa och det sämsta, det vackraste och det fulaste. Just nu är man ju inte så imponerad av det man ser och hör därifrån, men det kan bara bli bättre.

Väl hemma blev jag verkligen förskollärare på riktigt, men efter ett par år ville jag vidare och satte mej på skolbänken för att bli speciallärare. Där finns många arbetsområden och jag valde att arbeta med vuxna multihandikappade. Ni har säkert träffat på "Glada Huddik" gänget eller "En annan del av Köping". Där har Ni mina elever och polare. Jag var anställd som deras lärare men jag lärde mej nog mest av dom. Det är ju bra att kunna det mesta men om man har begränsade förutsättningar, fysiska eller mentala, varför ska man t.ex. lära sig knyta skor när det finns skor med kardborreband, göra köttbullar från grunden när folk i allmänhet köper färdiga, att använda en komplicerad kaffebryggare när det finns nescafe ja, listan kan göras lång med saker som världen krånglar till. Helt fantastiska år med denna grupp av underbara människor, att få förmånen att stötta och hjälpa så att deras livssituation blev den bästa tänkbara.

1973 var jag på vandring i dom svenska fjällen. Vid Riksgränsen var det dags att skicka några vykort och som tur var bodde en fotograf där som sålde fantastiska kort. Jag handlade inte bara kort utan blev kvar där i 25 år. Nej så fort gick det inte. Hade jättesvårt att lämna mina elever i Stockholm, ja hela livet i huvudstaden. Som tur var tillbringade även fotografen flera månader i Stockholm under vintern så vi fortsatte att ses. Det var några år med ett långpendlande från mars till oktober. Kände var enda skarv på Norrlands järnväg och dom flesta tågvärdarna. 1978 bad jag om tjänstledigt för att lära mej samiska, (man får inte tjänstledigt för att vara med sin käresta). Efter 2 år frågade min rektor hur det gick med studierna och jag kunde inte med ett enda samiskt ord svara henne så då var det dags att säga upp sig.

Om livet i Riksgränsen skulle jag kunna skriva en hel bok. Naturen, människorna, turisterna, samiska kulturen, mörkret, ljuset allt nytt för mej. Det fanns ingen väg till Riksgränsen då, så allt gods och alla besökare kom med tåget på malmбанan. Vi hade en butik i huset först men kunde så småningom bygga en ateljé med utställning och bildspel. Efter att vi fick väg strömmade det till folk i bussar och bilar. Flera tusen besökare varje år så man blev lite torr i munnen efter allt smilande.

1982 fick Sven en hjärtinfarkt, helikoptern kom snabbt och han överlevde men hölls nedsövd några dygn. Det första han sa när han vaknade upp var att "nu får jag nog inte flyga mer". Jag förstod ju det och oroligt inväntade nästa mening. Tänkte att då vill han nog inte leva mer för att flyga och fotografera var hans liv. Då tittar han på mej och säger, det löser vi "Du tar certifikat och så flyger vi tillsammans". Hjälp, tänkte jag men så blev det. 1992 avled Sven i en andra infarkt men jag stannade kvar 5 år till i företaget och jobbade vidare med barnen. Efter dom 5 åren var det dags att gå vidare och efter 2 år i Björkliden som hotellansvarig på Gammelgården och 3 år i Luleå där jag jobbade mest som reseledare och guide. Resor till Lofoten, Nordcap, Späckhuggarturer Jokkmokks marknad osv. lämnade jag Lappland.

Tillbaka på Vikbolandet efter 40 år på rymmen. Skarpenberga är kvar i släkten och trakten är välkänd och välkomnande. Efter en tid här blev jag inbjuden till ett SPF möte för att berätta lite om hur det varit att leva 15 mil norr om polcirkeln. Som arvode fick jag ett medlemskap i SPF. Smart sätt att skaffa medlemmar. Jag är mycket tacksam för det medlemskapet för genom föreningen har jag träffat så många härliga människor, haft så fina upplevelser, haft väldigt trevligt när man är återinflyttad.

Ja Lena så här blev mitt bidrag till ”månaden SPFAre”

Hälsningar Kristina

Tack Kristina och God Jul och Gott Nytt År önskar alla SPF-medlemmar!
/Lena